

Påverkar arbetsbyte ont i nacke och axlar?

Det finns ett starkt samband mellan besvär i nacke och axlar och arbetstyngd. Att personen byter arbete och belastningen upphör har liten inverkan om skadan redan är skedd. Det visar denna studie av tusen varvsarbetare som Yrkesmedicinska kliniken i Göteborg har gjort.

Trots en uppföljningsperiod på sex år, och att belastningen i arbetet hade upphört i många fall, var problemen med nacke och axlar kvar. Förebyggande åtgärder som förhindrar att skadorna uppstår tycks alltså vara det mest effektiva.

BAKGRUND

En lång rad studier har tidigare visat att tungt eller repetitivt arbete kan leda till ökad besvärsförekomst i axlarna. För att undersöka förekomsten av sådana besvär i arbetslivet är det vanligt att man registrerar symptomen via frågeformulär.

Syftet har varit att se i vilken grad dessa besvär är konstanta i tiden, om arbetsbyte gör att besvären minskar och i vilken grad besvär förutsäger en framtida arbetsförmåga eller inte.

METOD

Slumpmässigt utvalda varvsarbetare har vid två tillfällen, 1982 och 1988 fått besvara ett frågeformulär omfat-

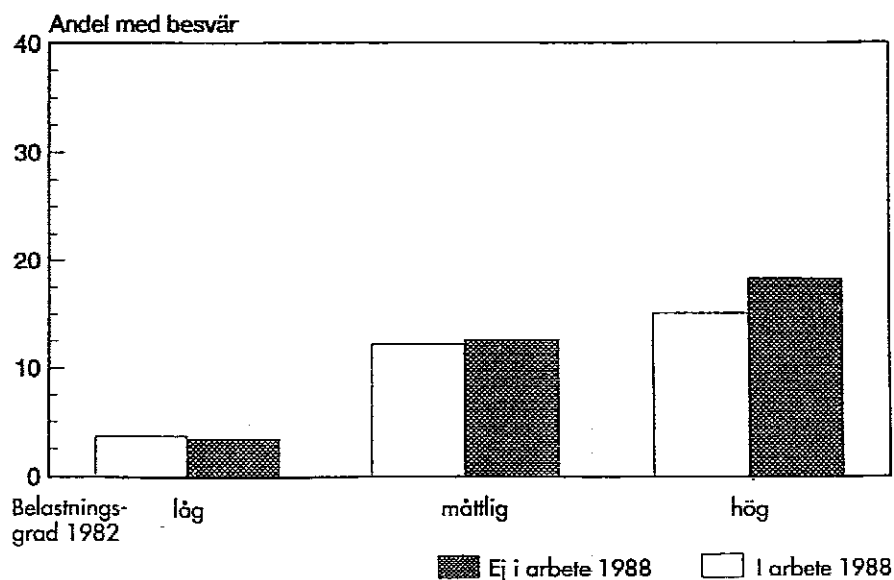
tande frågor om besvär från rörelseapparaten, arbetsförmåga m m. Belastningen i arbetet har bedömts med hjälp av ergonom. Studien omfattar totalt 1 068 män som samtliga arbetade på varven i Göteborg 1982.

RESULTAT

Vi fann ett tydligt samband mellan arbetstyngd 1982 och besvär från nacke-axlar både 1982 och 1988, figur 1.

Även för dem som hade slutat arbeta och som således inte var yrkesverksamma 1988 gällde att de som varit högbelastade i arbetet 1982 hade betydligt mer besvär än de som varit lågbelastade 1982.

Figur 1. Relativ frekvens av ständiga besvär X i axlarna.

För innehållet svarar
Bengt Järholm
och
Åke Sandén
Yrkesmedicinska kliniken,
S:t Sigfridsgatan 85,
412 66 Göteborg,
telefon 031-83 06 15.

De som var sjukskrivna mer än 30 dagar under 1988 hade i betydligt högre grad haft axel- eller nackbesvär 1982 än övriga, figur 2.

En helt överväldigande majoritet av de personer som uppgivit att de hade bytt arbete på grund av besvär från nacke eller axlar, hade fortfarande kvar sina besvär trots arbetsbytet. De flesta med besvär i axlarna 1982 hade kvar sina besvär 1988, figur 3.

Fritidsaktiviteter, ålder och rökvanor påverkade endast marginellt förekomsten av besvär från nacke-axlar.

SLUTSATS

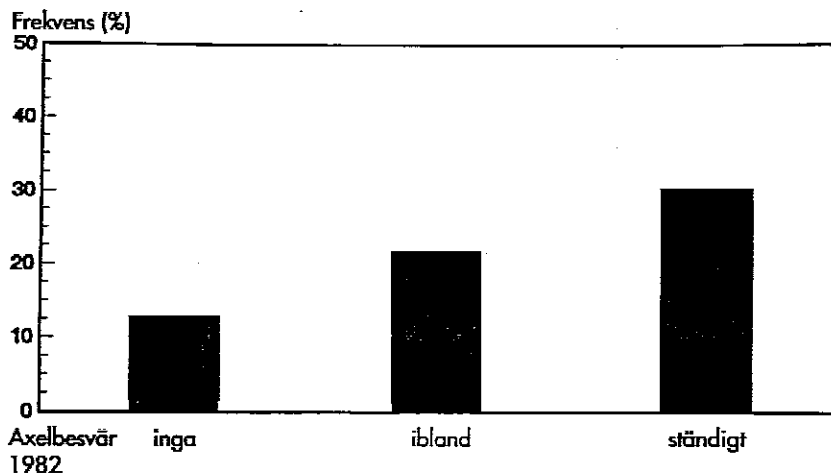
Slutsatsen är att det finns starka samband mellan påtagliga besvär i nacke-axlar och arbetstyngd i den undersökta gruppen. Åtgärder som omplacering eller upphörd exponering påverkar endast i begränsad omfattning förekomsten av besvär. Trots en uppföljningsperiod på sex år och i många fall helt upphörd belastning i arbetet har besvärerna inte försvunnit. Förebyggande åtgärder som förhindrar att svårare besvär uppträder syns därför vara det mest effektiva.

RAPPORTEN

Arbetsförmåga p g a muskuloskeletala besvär. En longitudinell studie (24 sidor) kan beställas från Yrkesmedicinska kliniken, Kerstin Johanson, S:t Sigfridsgatan 85, 412 66 Göteborg, tel 031-35 48 89, fax 031-40 97 28.

Pris: 50 kronor + moms.

Figur 2. Sjukskrivning mer än 30 dagar/år 1988.

Figur 3. Förändring av besvär i axlarna 1982-88.

